

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/83962,Trepka-Edmund.html>
29.05.2024, 23:42

Trepka Edmund

TREPKA Edmund (18 XII 1880, Wielka Wieś, pow. Łask – 14 IV 1964, Warszawa), chemik i historyk chemii. Syn Bolesława oraz Zofii z domu Kurnatowskiej.

W 1897 ukończył Łódzką Wyższą Szkołę Rzemieślniczą i podjął studia na wydziale chemicznym Königlich Sächsische Technische Hochschule w Dreźnie, uzyskując w 1900 dyplom inżyniera chemika. W 1901–03 pracował jako kolorysta w laboratorium drukarni fabryki Scheiblera w Łodzi. W 1903–04 studiował na wydziale nauk społecznych uniwersytetu w Genewie. Następnie do 1908 był zatrudniony w fabrykach chemicznych, najpierw „Rędziny” w Rudzikach pod Częstochową, a następnie Bracia Leontjew w Petersburgu. W latach 1908–09 T. był zastępcą dyrektora fabryki tkanin Jenny & Co. w austriackim Hard nad Jeziorem Bodeńskim. Po powrocie do Rosji ponownie podjął pracę w fabryce Bracia Leontjew, gdzie był zastępcą dyrektora, a później dyrektorem (do 1919).

Po powrocie do Polski w 1919, T. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego i został powołany na kierownika Katedry Farbiarstwa i Wielkiego Przemysłu Organicznego wydziału chemicznego PW (do 1924). W 1924–39 pełnił funkcję dyrektora Związku Przemysłu Chemicznego. W 1938, jako członek zarządu Spółki Akcyjnej Celuloza Nadniemeńska, kierował budową fabryki celulozy w Łownie (do 1939).

W 1922–27 T. był posłem na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

W okresie II wojny światowej pracował jako urzędnik Powszechnego Banku Związkowego w Warszawie.

W 1945 T. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego i został powołany na Katedrę Technologii Włókien i Farbiarstwa wydziału chemicznego, a w latach 1954–56 był dziekanem wydziału chemicznego Politechniki Łódzkiej. W latach

1956–57 był prorektorem ds. nauki tej uczelni.

Głównym obszarem zainteresowań naukowych T. była kolorystyka. T. był autorem ponad 50 publikacji. Prowadził badania nad syntezą oraz aplikacją barwników. Opracował modyfikację metody litograficznej, tzw. druku płaskiego, w celu jej zastosowania do barwienia tkanin. Zajmował się także zastosowaniem klejów w technologiach włókien naturalnych oraz sztucznych.

T. był m.in. autorem podręcznika *Technologia farbiarstwa* (Warszawa 1954). Interesował się także historią chemii. Opublikował m.in. następujące prace z tego zakresu: *Historia pierwiastków* (Warszawa, 1904), *Jakub Natanson* (Warszawa, 1955) oraz *Historia kolorystyki* (Warszawa, 1960).

T. został odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim oraz Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Edmund Trepka, [w:] M. Dąbkowska: *Chemicy sami o sobie w 1957 roku*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2011, nr 1; K. Sielecka: *Edmund Trepka (1880-1964)*, [w serii:] *Sylwetki profesorów Politechniki Warszawskiej*, „Prace Historyczne Biblioteki Głównej PW”, Warszawa 1991, nr 88.

Marcin Dolecki